

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๖๙

วันพุธที่สุดที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาบทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญเริ่มจาก มาตรา ๑๗๓ ซึ่งค้างการพิจารณา และต่อด้วยหมวด ๕ การคลังและงบประมาณ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

การพิจารณาบทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญควบคู่กับการพิจารณาบันทึกเจตนากรณ์ ในแต่ละร่างมาตราหนึ่ง ที่ประชุมเริ่มพิจารณาจากมาตรา ๑๗๓ ซึ่งค้างการพิจารณาจากการประชุมครั้งที่แล้ว และต่อด้วยหมวด ๕ การคลังและงบประมาณ ไปจนสิ้นสุดที่ร่างมาตรา ๒๐๕ แล้วเสร็จ รวม ๘ ร่างมาตรา โดยในส่วนของการพิจารณาบทบัญญัติในแต่ละร่างมาตราหนึ่ง ยังคงหลักการตามที่คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญได้เห็นชอบไปแล้วในเบื้องต้น

ในส่วนการพิจารณาบันทึกเจตนากรณ์นั้น ที่ประชุมเห็นควรให้มีการบันทึกเจตนากรณ์ระบุ เหตุผลการปรับเปลี่ยนชื่อของหมวด ๕ เป็น “การคลังและงบประมาณ” แทนชื่อ “การเงิน การคลัง และ งบประมาณ” ซึ่งเดิมใช้อยู่ในหมวด ๘ ของรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.๒๕๔๐ ไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน เกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนเป็นชื่อหมวดดังกล่าว ในเบื้องต้นที่ประชุมเห็นชอบให้เขียนความในบันทึก เจตนากรณ์ของชื่อหมวด ๕ การคลังและงบประมาณ เป็นดังนี้

“ตัดคำว่า “การเงิน” ในชื่อหมวด ซึ่งเดิมเคยกำหนดไว้ในหมวด ๘ ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๔๐ ออก เนื่องจากบทบัญญัติทั้งหมดในหมวดนี้เน้นเรื่องเกี่ยวกับนโยบายการคลังและการงบประมาณเท่านั้น ส่วนนโยบายหรือการดำเนินการด้านการเงินจะเป็นไปตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยและกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกำหนดไว้ ซึ่งในทางวิชาการจะมีความแตกต่างกันระหว่างคำว่า “การเงิน” และ “การคลัง” การคลัง คือ นโยบายว่าด้วยรายจ่าย รายได้ และการก่อหนี้สาธารณะ (Fiscal Policy and Public Finance) ส่วนการเงินหรือนโยบายการเงิน คือ การดูแลปริมาณเงินและสินเชื่อโดยธนาคารกลาง เพื่อให้บรรลุ เป้าหมายทางเศรษฐกิจและการได้ประการหนึ่งหรือหลายประการ (Monetary Policy) โดยในภาครัฐนั้นจะ มีการกล่าวถึงการคลังและการงบประมาณเป็นหลัก รวมทั้งการใช้จ่ายเงินของรัฐด้วย”

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้ปรับแก้ถ้อยคำในบันทึกเจตนากรณ์ของบางร่างมาตรา เพื่อให้มี ความครอบคลุม สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ได้แก่ ร่างมาตรา ๑๙๙ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “การดำเนินนโยบายการคลัง และงบประมาณของรัฐ ต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล หลักประสิทธิภาพและความคุ้มค่า หลักการรักษา วินัยทางการคลัง และหลักความเป็นธรรมในสังคม” นั้น นอกจาบันทึกเจตนากรณ์เกี่ยวกับนิยามของคำว่า “การดำเนินนโยบายการคลังและงบประมาณของรัฐ” และการขยายความในเรื่อง “การแก้ไขปัญหางบกลาง” รวมถึง การระบุเหตุผลในการใช้ถ้อยคำว่า “หลักธรรมาภิบาล” แล้ว ยังควรระบุเหตุผลเกี่ยวกับการเขียน ออกแบบให้มีหลักเบื้องต้น ๔ หลัก คือ หลักธรรมาภิบาล หลักประสิทธิภาพและความคุ้มค่า หลักการรักษาวินัย ทางการคลัง และหลักความเป็นธรรมในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๓๕ (๔) ของรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ไว้ในร่างมาตราหนึ่งให้ชัดเจนด้วยว่า เพื่อให้การดำเนินนโยบายการคลังและงบประมาณของรัฐ ต้องดำเนินถึงความสมดุลของหลักเบื้องต้นดังกล่าว ในเบื้องต้นที่ประชุมเห็นชอบให้ปรับความในบันทึกเจตนากรณ์ ของร่างมาตรา ๑๙๙ แยกเป็นสี่ส่วนดังนี้

“-เป็นบทบัญญัติที่เพิ่มขึ้นใหม่ เพื่อวางหลักเบื้องต้นในการดำเนินนโยบายที่ต้องคำนึงถึงความสมดุลและความเหมาะสมกับสถานการณ์ โดยคำนึงถึงหลักธรรมาภิบาล หลักประสิทธิภาพและความคุ้มค่า หลักการรักษาวินัยทางการคลัง และความเป็นธรรมในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา ๓๕ (๔) ของรัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

- คำว่า “การดำเนินนโยบายการคลังและการงบประมาณของรัฐ” หมายความรวมถึงการคลัง และการงบประมาณในระดับห้องถินด้วย

- การแก้ไขปัญหางบกลาง ควรจะต้องคำนึงถึงวินัยทางการเงินคลัง โดยกำหนดสัดส่วนให้สัมพันธ์กับงบอื่นด้วย

- เพิ่ม “หลักธรรมาภิบาล” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายกว้างและครอบคลุมหลักการสำคัญของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี”

นอกจากนี้ ในร่างมาตรา ๒๐๑ วรรคสอง ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีและร่างพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม ต้องแสดงงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณตามภารกิจของหน่วยงานและตามพื้นที่ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” นั้น ในประเด็น “การจัดสรรงบประมาณตามพื้นที่” ควรระบุในบันทึกเจตนากรณ์ให้ชัดเจนว่า “ตามพื้นที่” นั้นหมายรวมถึงพื้นที่ใดบ้าง ทั้งนี้ เพื่อให้เข้าใจถึงเจตนากรณ์ของรัฐธรรมนูญในประเด็นนี้ได้อย่างถูกต้อง ในเบื้องต้นที่ประชุมเห็นชอบให้ปรับขยายความในบันทึกเจตนากรณ์เกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว ในร่างมาตรา ๒๐๑ วรรคสอง เป็นดังนี้

“เพิ่มเติมประเด็นการกระจายอำนาจตามหน่วยงาน ภารกิจ และตามพื้นที่ โดยคำว่า “พื้นที่” หมายถึง พื้นที่ทางภาครองตามเขตจังหวัด รวมถึงกลุ่มจังหวัดด้วย นอกจากนี้ยังหมายถึงเขตพื้นที่ในลักษณะอื่น ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาหรือตามยุทธศาสตร์ชาติ หรือการอนุรักษ์เฉพาะด้านหรือเชื่อมโยงกับระบบนิเวศ เช่น พื้นที่ดินน้ำ พื้นที่ลุ่มน้ำ ทะเลสาบ พื้นที่ทางวัฒนธรรม พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ พื้นที่เขต Logistic เป็นต้น”

นางสาวดวงจิต ก่อเจริญวัฒน์

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

ผู้สรุปผลการประชุม

ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำราญเงิน

ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
ตามข้อบังคับ ๑ ข้อ ๘๗

ผู้ตรวจทาน